

ISBN 978-9963-1-0484-0

*Η Ευρώπη επενδύει
στις αγροτικές περιοχές*

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος
Τμήμα Γεωργίας

Φωτογραφίες: Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
(Τομέας Δημοσιότητας)

2007-2013

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4
“LEADER”

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007-2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

Εισαγωγή.....	1
Μέτρο 4.1 “Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης”.....	2
Καθεστώς 4.1.1 “Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της Γεωργίας και της Δασοκομίας”	10
Καθεστώς 4.1.2 “Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου”.....	14
Καθεστώς 4.1.3 “Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας”.....	18
Μέτρο 4.2 “Διατοπική και Διεθνική Συνεργασία”.....	22
Μέτρο 4.3 “Λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή”.....	27
Πρόσθετες Πληροφορίες.....	32

ISBN 978-9963-1-0484-0

Επιμέλεια έκδοσης: Κλάδος Γεωργικών Εφαρμογών, Τμήμα Γεωργίας
ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΕ 1.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΟΘΩΝ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2009

Εισαγωγή

Το LEADER είναι ένα εργαλείο προγραμματισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της οικονομικής ευημερίας των αγροτικών περιοχών. Το LEADER είναι ουσιαστικά ένας μηχανισμός μέσα από τον οποίο οι φορείς των αγροτικών περιοχών συνενώνουν τις δυνάμεις τους, δημιουργούν τις **Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ)**, οι οποίες εφαρμόζουν ολοκληρωμένες στρατηγικές αειφόρου ανάπτυξης έτσι ώστε να ενδυναμωθεί η ανάπτυξη στην περιοχή τους.

Μέσα στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007–2013, (Π.Α.Α. 2007-2013), το LEADER αποτελεί ένα ξεχωριστό οριζόντιο Άξονα προτεραιότητας μέσα από τον οποίο χρηματοδοτούνται δράσεις που αφορούν την εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης (Μέτρο 4.1), την υλοποίηση έργων συνεργασίας (Μέτρο 4.2) και τη λειτουργία των ΟΤΔ (Μέτρο 4.3).

Οι υποψήφιες ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν προτάσεις Τοπικών Στρατηγικών Αγροτικής Ανάπτυξης στα πλαίσια σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία θεσπίζεται με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, θα εξετάσει κατά πόσο τηρούνται τα κριτήρια επιλογής των ΟΤΔ και θα αξιολογήσει τη στρατηγική τους. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης θα εγκρίνει το μέγιστο έξι (6) ΟΤΔ, για την προγραμματική περίοδο 2007–2013.

Οι ΟΤΔ, για την υλοποίηση της στρατηγικής τους, προβαίνουν σε προκηρύξεις, παραλαμβάνουν τις αιτήσεις, αξιολογούν και επιλέγουν τα έργα και εν συνεχεία χρησιμοποιούν τις δομές των Μονάδων Εφαρμογής των αντίστοιχων μέτρων για θέματα ελέγχου και παρακολούθησης. Η ενημέρωση των δικαιούχων για την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων τους γίνεται από τις ΟΤΔ.

Στη συνέχεια περιγράφονται με λεπτομέρεια τα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013 που εντάσσονται στον Άξονα 4 «LEADER».

ΜΕΤΡΟ 4.1**«Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης»****ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Με το Μέτρο αυτό καθιερώνονται τα καθεστώτα ενίσχυσης για την εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό την επίτευξη των στόχων ενός ή περισσότερων από τους τρεις άλλους Άξονες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Το Μέτρο αυτό αποτελείται από τρία (3) Καθεστώτα, ως εξής:

Καθεστώς 4.1.1:	Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα γεωργίας και της δασοκομίας.
Καθεστώς 4.1.2:	Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου.
Καθεστώς 4.1.3:	Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Το Μέτρο υλοποιείται μέσα από τις ΟΤΔ.

Οι ΟΤΔ, για την υλοποίηση της στρατηγικής τους, προβαίνουν σε προκηρύξεις, παραλαμβάνουν τις αιτήσεις, αξιολογούν και επιλέγουν έργα και εν συνεχεία χρησιμοποιούν τις δομές των Μονάδων Εφαρμογής των αντίστοιχων Μέτρων για θέματα ελέγχου και παρακολούθησης. Η ενημέρωση των δικαιούχων για την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων τους γίνεται από τις ΟΤΔ.

Νομική Βάση

Κανονισμός 1698/2005, Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65

Κανονισμός (ΕΚ) 1974/2006, Άρθρο 37

Κωδικός: 411, 412, 413

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ - ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το Μέτρο απευθύνεται στις ΟΤΔ στις οποίες εκπροσωπούνται τόσο οι τοπικές αρχές αυτοδιοίκησης όσο και ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην περιοχή τους.

Μέσα από το Μέτρο υλοποιούνται τοπικές στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας, στην προστασία του περιβάλλοντος και της υπαίθρου και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές με έμφαση τις ορεινές και αποστερημένες για την περίοδο 2007-2013.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Δράσεις που εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013.
2. Δράσεις που δεν εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΤΔ

Οι υποψήφιες ομάδες πρωτοβουλίας θα πρέπει να υποβάλουν αιτήσεις για έγκριση ως ΟΤΔ, στο Τμήμα Γεωργίας, στα πλαίσια σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Οι αιτήσεις των ομάδων θα εξετάζονται από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία θεσπίζεται βάσει απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Η αίτηση θα πρέπει να συμπεριλάβει την περιγραφή της Ομάδας, καθώς και τη Στρατηγική Αγροτικής Ανάπτυξης της περιοχής. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης θα εξετάσει κατά πόσο τηρούνται τα κριτήρια επιλογής των Ομάδων και θα αξιολογήσει τη στρατηγική τους.

Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης θα εγκρίνει το μέγιστο έξι (6) ΟΤΔ, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας στην οποία ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από το κράτος. Προς

το σκοπό αυτό θα δοθεί προτεραιότητα στις ορεινές και αποστερημένες περιοχές ενώ, παράλληλα, θα ληφθεί υπόψη η προτεινόμενη στρατηγική κάθε ομάδας που θα αξιολογηθεί και θα βαθμολογηθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης.

A. Κριτήρια επιλογής των ΟΤΔ (η τήρηση των κριτηρίων αυτών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιολόγηση της στρατηγικής των ΟΤΔ)

1. Η γεωγραφική περιοχή δράσης της ομάδας πρέπει να καθορίζεται επακριβώς. Η περιοχή της ΟΤΔ δεν απαιτείται να ορίζεται με βάση διοικητικά όρια αλλά στην αίτηση θα πρέπει να προσδιορίζεται σε σημαντικό βαθμό η έκταση (απαραίτητη η χρήση χάρτη). Κάθε περιοχή/κοινότητα θα πρέπει να ανήκει σε μια μόνο ΟΤΔ. ΟΤΔ στις οποίες υπάρχουν περιοχές που αλληλοκαλύπτονται με άλλες ομάδες δεν ικανοποιούν το κριτήριο αυτό. Στην ΟΤΔ θα πρέπει να μετέχουν περισσότερες από επτά (7) κοινότητες.
2. Η περιοχή που καλύπτεται από την ΟΤΔ θα πρέπει να παρουσιάζει συνοχή και να διαθέτει επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και χρηματοοικονομικών πόρων, προκειμένου να στηρίζει μια βιώσιμη αναπτυξιακή στρατηγική. Ο καθορισμός της περιοχής θα πρέπει να περιλαμβάνει τον πληθυσμό της περιοχής, καθώς και αιτιολόγηση για την ύπαρξη ικανοποιητικών οικονομικών και ανθρώπινων πόρων. Ο πληθυσμός των ΟΤΔ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 150.000 κατοίκους και θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 5.000 κατοίκους, σύμφωνα με τις επίσημες στατιστικές πληθυσμού. Ωστόσο σε συγκεκριμένες και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να εγκρίνει κατ' εξαίρεση ΟΤΔ που δεν πληρούν το κριτήριο αυτό. Οι ΟΤΔ αυτές μπορεί να συμπεριλαμβάνουν περιοχές οι οποίες λόγω εξωγενών πολιτικών παραγόντων (Τουρκικής εισβολής, κατοχής) έχουν μείνει απομονωμένες και δεν μπορούν να ενωθούν με καμία άλλη ΟΤΔ λόγω, κυρίως, της δύσκολης πρόσβασης σε αυτές.
3. Η ΟΤΔ θα πρέπει να έχει νομική υπόσταση. Νομική μορφή της ΟΤΔ θα πρέπει

να είναι αυτή της Εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση χωρίς μετοχικό κεφάλαιο ή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης με μετοχές, μέλη της οποίας αποτελούν διάφοροι κοινωνικοοικονομικοί φορείς της συγκεκριμένης περιοχής (δημόσιοι και ιδιωτικοί).

Στα πλαίσια του κριτηρίου αυτού οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν μαζί με την αίτηση τους πιστοποιητικό εγγραφής που εκδόθηκε από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, καθώς και καταστατικό, στο οποίο να περιγράφεται ο τρόπος λειτουργίας και οι τομείς παρέμβασης, καθώς και το όραμα της ομάδας για την αναπτυξιακή προσπάθεια. Μέσα από το καταστατικό θα πρέπει επίσης να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εταιρικής σχέσης και η ικανότητα διαχείρισης δημόσιων κονδυλίων. Πρέπει επίσης να τονίζεται ο κοινωφελής σκοπός της Ομάδας. Μαζί με το πιστοποιητικό εγγραφής και το καταστατικό, οι ΟΤΔ θα πρέπει να επισυνάπτουν απόσπασμα πρακτικών της ΟΤΔ (του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΤΔ) στο οποίο να φαίνεται ότι συμφωνήθηκε η δημιουργία και λειτουργία της ΟΤΔ. Επίσης, θα πρέπει να επισυνάπτεται μητρώο των μελών υπογραμμένο από κάθε μέλος, στο οποίο να φαίνονται ο φορέας που εκπροσωπείται και η ιδιότητα του κάθε μέλους.

4. Για τη διασφάλιση της ορθής και αποδοτικής λειτουργίας της η Ομάδα Τοπικής Δράσης θα πρέπει να εργοδοτεί εξειδικευμένο προσωπικό.
5. Στο επίπεδο λήψης αποφάσεων, οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, καθώς και άλλοι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι γεωργοί, οι αγρότισσες, οι νέοι και οι ενώσεις, πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 50% της τοπικής εταιρικής σχέσης.
6. Η ΟΤΔ θα πρέπει να υποδείξει ένα διοικητικό και οικονομικό επικεφαλής φορέα (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ικανό να διαχειρίζεται δημόσια κονδύλια και να εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της εταιρικής σχέσης.

B. Κριτήρια και Διαδικασία Αξιολόγησης της Στρατηγικής των ΟΤΔ

1. Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, κάθε υποψήφια ΟΤΔ υποβάλλει στο Τμήμα Γεωργίας πρόταση Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες και τα δυνατά σημεία της περιοχής παρέμβασης. Η στρατηγική θα πρέπει να στοχεύει σε ένα ή περισσότερους από τους τρεις Άξονες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα γεωργίας και της δασοκομίας, βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου, βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας) για την περιοχή παρέμβασης της. Μαζί με τη στρατηγική θα πρέπει να υποβάλλεται χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων, καθώς και προϋπολογισμός με αντίστοιχη κατανομή πιστώσεων σε κάθε ένα από τους άξονες στους οποίους στοχεύει η στρατηγική τους. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει να είναι ρεαλιστικός σε σχέση με τις δυνατότητες του Άξονα 4 και τις τεκμηριωμένες ανάγκες της περιοχής.
2. Η στρατηγική της Ομάδας θα πρέπει να αποδεικνύεται πως είναι προϊόν διαβούλευσης με τους εταίρους από τους οποίους αποτελείται η Ομάδα.
3. Η στρατηγική της Ομάδας θα πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με τυποποιημένο έγγραφο το οποίο θα είναι συνημμένο στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του LEADER.
4. Η στρατηγική της Ομάδας θα αξιολογηθεί βάσει των πιο κάτω κριτηρίων:
 - (α) Εμπεριστατωμένη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης.
 - (β) Περιεκτική ανάλυση SWOT. Η SWOT θα πρέπει να αναλύεται σε βάθος έτσι ώστε να υποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο μέσα από τις δράσεις της η ΟΤΔ θα μπορέσει να υπερνικήσει τις αδυναμίες της στηριζόμενη στα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και εκμεταλλευόμενη τις ευκαιρίες που θα παρουσιαστούν λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις επικείμενες απειλές.
 - (γ) Σαφής καθορισμός των στόχων της Ομάδας και των αναμενόμενων

αποτελεσμάτων από την εφαρμογή της στρατηγικής.

- (δ) Εξειδίκευση των προτεινόμενων δράσεων ανάλογα με τις ανάγκες της περιοχής και τους στόχους της Ομάδας.
- (ε) Συμπερίληψη τυχόν καινοτόμων δράσεων.
- (στ) Συμπερίληψη τυχόν δράσεων συνεργασίας.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την αξιολόγηση της στρατηγικής των ομάδων θα δίνονται κατά την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του LEADER.

5. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, εάν η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης αποφασίσει πως η συγκεκριμένη ομάδα μπορεί να εγκριθεί ως ΟΤΔ, εκδίδεται η προκαταρκτική έγκριση του Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας της στρατηγικής των ΟΤΔ με αντίστοιχη κατανομή πιστώσεων, η οποία κοινοποιείται στην ΟΤΔ. Η ΟΤΔ οφείλει να αναμορφώσει το πρόγραμμα της στο ύψος της εγκεκριμένης πίστωσης και σύμφωνα με τυχόν παρατηρήσεις της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης. Μετά την ολοκλήρωση της πιο πάνω διαδικασίας εκδίδεται βεβαίωση του Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας για την οριστική έγκριση του τοπικού προγράμματος και καλείται η Ομάδα για υπογραφή σύμβασης με τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας στην οποία θα αποτυπωθούν λεπτομερώς οι υποχρεώσεις της, οι όροι και οι διαδικασίες εφαρμογής της στρατηγικής.
6. Σε περίπτωση που η ΟΤΔ επιθυμεί να τροποποιήσει τη στρατηγική της ή να προβεί σε αλλαγές στον προτεινόμενο προϋπολογισμό θα πρέπει να υποβάλει αίτηση στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης στην οποία θα τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους επιθυμεί να προβεί στις τροποποιήσεις αυτές και θα αναλύονται οι επιπτώσεις στον προτεινόμενο προϋπολογισμό της. Οι εν λόγω αιτήσεις θα εξετάζονται και θα εγκρίνονται ή θα απορρίπτονται από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης.
7. Στις περιπτώσεις απόρριψης προτάσεων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης το

Τμήμα Γεωργίας ενημερώνει εγγράφως την Ομάδα με αναλυτική αιτιολογία για τους λόγους απόρριψης της αίτησης. Απόρριψη της αίτησης δεν αποκλείει το δικαίωμα της ομάδας πρωτοβουλίας να υποβάλει νέα αίτηση αναγνώρισης σε επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του LEADER. Επισημαίνεται πως οι ομάδες πρωτοβουλίας που δεν εγκρίθηκαν ως ΟΤΔ θα έχουν το δικαίωμα υποβολής ενστάσεων εντός 30 ημερών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων. Οι ενστάσεις θα πρέπει να υποβάλλονται στο Τμήμα Γεωργίας. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία των ενστάσεων θα δίνονται κατά τη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Άξονα LEADER.

8. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης θα ελέγχει τις ΟΤΔ όσον αφορά την τήρηση των προϋποθέσεων έγκρισης και λειτουργίας τους.
9. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι όροι, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω, καθώς και οι διαδικασίες υλοποίησης των δράσεων, όπως περιγράφονται στη συνέχεια, δεν τηρούνται, θα επιβάλλονται κυρώσεις στην ΟΤΔ και εφόσον είναι αναγκαίο μπορεί να γίνει και ανάκληση της αναγνώρισης της.

ΕΛΕΓΧΟΙ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Για σκοπούς ελέγχου και κυρώσεων ισχύουν οι γενικές αρχές που περιγράφονται στο Κεφάλαιο Ελέγχων του Π.Α.Α. 2007-2013 και στους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς που διέπουν το Μέτρο 4.1.

Στα πλαίσια του Μέρους αυτού θα διεξάγονται από τη Μονάδα Εφαρμογής, σε πρώτο στάδιο, και από τον Οργανισμό Πληρωμών, σε δεύτερο στάδιο, έλεγχοι για να διαπιστωθεί η επιλεξιμότητα της ενέργειας για την οποία ζητείται ενίσχυση, η τήρηση των κριτηρίων επιλογής που καθορίζονται στο Π.Α.Α. και η πληρότητα των δικαιολογητικών που θα υποβάλλονται για διεκδίκηση των σχετικών ενισχύσεων.

Θα επαληθεύεται επίσης με επιτόπιο έλεγχο η πραγματοποίηση των εγκεκριμένων δαπανών και η τήρηση των κριτηρίων σε ποσοστό τουλάχιστον 4% της δημόσια

δαπάνης η οποία δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά έτος και σε ποσοστό τουλάχιστο 5% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο.

Σε περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων ή και ανεπάρκειας των σχετικών δικαιολογητικών, θα πραγματοποιούνται σχετικές περικοπές ή και θα ζητείται η επιστροφή μέρους ή και ολόκληρου του ποσού των ήδη παραχωρηθεισών ενισχύσεων, ανάλογα με τη σοβαρότητα και την έκταση της διαπιστωθείσας παράβασης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (€)

Μέτρο/Καθεστώς	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
Καθεστώς 4.1.1	1.225.000	1.225.000	2.450.000	4.900.000
Καθεστώς 4.1.2	250.000	250.000	-	500.000
Καθεστώς 4.1.3	1.937.500	1.937.000	1.291.667	5.166.667
Μέτρο 4.1	3.412.500	3.412.500	3.741.667	10.566.667

Σημειώνεται πως, ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στο συγκεκριμένο Μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

Στη συνέχεια περιγράφονται με λεπτομέρεια τα τρία καθεστώτα του Μέρους ιδιαίτερα όσον αφορά τις επιλέξιμες δράσεις, τη διαδικασία επιλογής των δράσεων, τους δικαιούχους, το ύψος ενίσχυσης και την εκτέλεση των πληρωμών.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.1.1

«Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα γεωργίας και της δασοκομίας»

Νομική βάση

Κανονισμός 1698/2005 Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65

Κανονισμός 1974/2006 Άρθρο 37

Κωδικός: 411

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ - ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το Καθεστώς απευθύνεται στις Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) οι οποίες υλοποιούν τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης της περιοχής τους. Οι ΟΤΔ μπορούν να εντάξουν μέσα στη στρατηγική τους δράσεις για τη βελτίωση του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας στην περιοχή τους. Στόχος του καθεστώτος αυτού είναι η παροχή ενίσχυσης για την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων, για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας, μέσα από την υλοποίηση ολοκληρωμένων στρατηγικών αγροτικής ανάπτυξης και την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές με έμφαση τις ορεινές και αποστερημένες, για την περίοδο 2007-2013.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του πρώτου Άξονα του Π.Α.Α. 2007–2013 που αφορά την ανταγωνιστικότητα του γεωργικού και δασοκομικού τομέα.

Επιλέξιμες είναι δράσεις που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013, καθώς και δράσεις που δεν εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013 αλλά ικανοποιούν τους στόχους του πρώτου Άξονα. Αναφορικά με τις δράσεις

που εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. αναφέρεται πως οι ομάδες μπορούν να εφαρμόζουν τα ακόλουθα Μέτρα/Καθεστώτα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013: **1.5.1, 1.6, 1.8.2.**

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μονάδα Εφαρμογής για την υλοποίηση των δράσεων που εντάσσονται στο Καθεστώς αυτό είναι:

- I. **Μέτρο 1.5, Καθεστώς 1.5.1**, το Τμήμα Γεωργίας.
- II. **Μέτρο 1.6**, το Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού.
- III. **Μέτρο 1.8, Καθεστώς 1.8.2**, το Τμήμα Γεωργίας.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ή όπως αλλιώς καθορίζεται στα αντίστοιχα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007 -2013) των οποίων οι προτάσεις για την υλοποίηση δράσεων επιλέγονται από τις ΟΤΔ, οι οποίες έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται πιο πάνω στο Μέτρο 4.1 και εμπίπτουν μέσα στη στρατηγική της εκάστοτε ΟΤΔ.

Για την υλοποίηση δράσεων μέσα από τα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013 οι δικαιούχοι θα πρέπει να πληρούν και τα αντίστοιχα κριτήρια των Μέτρων στα οποία υποβάλλουν αίτηση.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- 1) Για την υλοποίηση δράσεων που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης εφαρμόζονται οι σχετικοί όροι σύμφωνα με τα αντίστοιχα Μέτρα.
- 2) Για την υλοποίηση δράσεων που δεν υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης το ύψος ενίσχυσης που θα καταβάλλεται στις ΟΤΔ, θα καλύπτει το 70% των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις που γίνονται από Κοινοτικά Συμβούλια και το 55% για δράσεις που γίνονται από ιδιώτες. Η καταβολή της ενίσχυσης θα καταβάλλεται σταδιακά

ανάλογα με την πρόοδο πραγματοποίησης της δράσης (με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η κάθε ΟΤΔ, μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας για την υλοποίηση της στρατηγικής της, θα πρέπει να απευθύνει στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σχετικά με τα μέτρα/κατηγορίες δράσεων που έχουν εγκριθεί και περιλαμβάνονται στη στρατηγική της. Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων του τοπικού πληθυσμού γίνεται από ειδική επιτροπή της ΟΤΔ, που αποτελείται από άτομα κατάλληλων ειδικοτήτων. Μέσα από τη διαδικασία αυτή η Ομάδα θα πρέπει να επιλέξει τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στην περιοχή της.

Μετά την επιλογή των προς ένταξη δράσεων η ΟΤΔ υποβάλλει τις προτεινόμενες δράσεις στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει την επιλεξιμότητα και τη νομιμότητα των αποφάσεων της ΟΤΔ. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εκδίδει για κάθε προτεινόμενη δράση Βεβαίωση για την Επιλεξιμότητα της Δράσης.

Για την υλοποίηση δράσεων τους οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν τις σχετικές αιτήσεις των δικαιούχων στις αντίστοιχες Μονάδες Εφαρμογής για τον έλεγχο και την παρακολούθηση. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από τη Βεβαίωση Επιλεξιμότητας της Δράσης της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης, καθώς και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία καθορίζονται στην αίτηση.

Οι Μονάδες Εφαρμογής αφού προβούν στους απαραίτητους ελέγχους ενημερώνουν τις ΟΤΔ για τους δικαιούχους που μπορούν να εγκριθούν. Οι ΟΤΔ ενημερώνουν τους αιτητές για την έγκριση ή απόρριψη της αίτησης τους. Σε περίπτωση που οι αιτητές διαφωνούν με τους όρους έγκρισης ή την απόρριψη της αίτησης τους μπορούν να υποβάλουν ενστάσεις στην ΟΤΔ, η οποία θα τις διαβιβάζει προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής. Οι ενστάσεις θα εξετάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες των αντίστοιχων Μέτρων και οι αποφάσεις θα κοινοποιούνται προς

την ΟΤΔ. Η ΟΤΔ θα ενημερώνει με τη σειρά της τους αιτητές για τα αποτελέσματα από την εξέταση των ενστάσεων.

Οι αιτητές οι οποίοι εγκρίνονται προβαίνουν στην υλοποίηση των δράσεων και αποστέλλουν προς την ΟΤΔ τα σχετικά τιμολόγια/ αποδείξεις και τυχόν άλλα έγγραφα που θα ζητηθούν από τη Μονάδα Εφαρμογής. Η ΟΤΔ διαβιβάζει τα εν λόγω δικαιολογητικά προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής για την προώθηση της πληρωμής στον ΚΟΑΠ. Ο ΚΟΑΠ, αφού προβεί στους σχετικούς ελέγχους, θα διευθετεί την τελική πληρωμή προς τους δικαιούχους.

Ο ΚΟΑΠ και η Μονάδα Εφαρμογής του Μέτρου δεν δεσμεύονται να εγκρίνουν και να καταβάλουν ενισχύσεις εάν από τους απαιτούμενους ελέγχους που θα διενεργηθούν διαπιστώνεται ασυμβατότητα με τους όρους και κανονισμούς του Μέτρου.

Οι ΟΤΔ θα πρέπει να ακολουθούν τον Περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006).

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (€)

Καθεστώς 4.1.1					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.225.000	1.225.000	2.450.000	2.450.000	4.900.000
%	25	25	50	50	100

Σημειώνεται πως ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.1.2

«Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου»

Νομική βάση

Κανονισμός 1698/2005 Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65

Κωδικός: 412

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ - ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το Καθεστώς απευθύνεται στις Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) οι οποίες υλοποιούν τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης της περιοχής τους. Οι ΟΤΔ μπορούν να εντάξουν μέσα στη στρατηγική τους δράσεις για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου. Στόχος του καθεστώτος αυτού είναι η παροχή ενίσχυσης για την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων, για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου, μέσα από την υλοποίηση ολοκληρωμένων στρατηγικών αγροτικής ανάπτυξης και την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές, με έμφαση τις ορεινές και αποστερημένες, για την περίοδο 2007-2013.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του δεύτερου Άξονα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 που αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου.

Επιλέξιμες δράσεις είναι δράσεις που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013, καθώς και δράσεις που δεν εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. αλλά ικανοποιούν τους στόχους του δεύτερου Άξονα. Αναφορικά με τις δράσεις που εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. αναφέρεται πως οι ΟΤΔ μπορούν να εφαρμόζουν τα ακόλουθα Καθεστώτα του Π.Α.Α. 2007-2013: **2.3.7, 2.6.1.**

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μονάδα Εφαρμογής για την υλοποίηση των δράσεων που εντάσσονται στο Καθεστώς αυτό είναι:

IV. **Μέτρο 2.3, Καθεστώς 2.3.7**, ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών.

V. **Μέτρο 2.6, Καθεστώς 2.6.1**, το Τμήμα Δασών.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ή όπως αλλιώς καθορίζεται στα αντίστοιχα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013) των οποίων οι προτάσεις για την υλοποίηση δράσεων επιλέγονται από τις ΟΤΔ και εμπίπτουν μέσα στη στρατηγική της εκάστοτε ΟΤΔ. Νοείται ότι η εν λόγω ΟΤΔ θα έχει εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφηκε στο Μέτρο 4.1.

Για την υλοποίηση δράσεων μέσα από τα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013 οι δικαιούχοι θα πρέπει να πληρούν και τα αντίστοιχα κριτήρια των Μέτρων στα οποία υποβάλλουν αίτηση.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- 1) Για την υλοποίηση δράσεων που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013 εφαρμόζονται οι σχετικοί όροι σύμφωνα με τα αντίστοιχα Μέτρα.
- 2) Για την υλοποίηση δράσεων που δεν υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013, το ύψος ενίσχυσης που θα καταβάλλεται στις ΟΤΔ, θα καλύπτει το 70% των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις που γίνονται από Κοινοτικά Συμβούλια και το 55% για δράσεις που γίνονται από ιδιώτες. Η καταβολή της ενίσχυσης θα καταβάλλεται σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο πραγματοποίησης της δράσης (με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η ΟΤΔ, μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας για την υλοποίηση της στρατηγικής της, θα πρέπει να απευθύνει στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σχετικά με τα μέτρα/κατηγορίες δράσεων που έχουν εγκριθεί και περιλαμβάνονται στη στρατηγική της. Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων του τοπικού πληθυσμού γίνεται από ειδική επιτροπή της ΟΤΔ, η οποία αποτελείται από άτομα κατάλληλων ειδικοτήτων. Μέσα από τη διαδικασία αυτή η Ομάδα θα πρέπει να επιλέξει τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στην περιοχή της.

Μετά την επιλογή των προς ένταξη δράσεων η ΟΤΔ υποβάλλει τις προτεινόμενες δράσεις στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει την επιλεξιμότητα και τη νομιμότητα των αποφάσεων της ΟΤΔ. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εκδίδει για κάθε προτεινόμενη δράση Βεβαίωση για την Επιλεξιμότητα της Δράσης.

Για υλοποίηση δράσεων τους οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν τις σχετικές αιτήσεις των δικαιούχων στις αντίστοιχες Μονάδες Εφαρμογής για τον έλεγχο και την παρακολούθηση. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από τη Βεβαίωση Επιλεξιμότητας της Δράσης της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης, καθώς και από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που καθορίζονται στην αίτηση, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Οι Μονάδες Εφαρμογής, αφού προβούν στους απαραίτητους ελέγχους, ενημερώνουν τις ΟΤΔ για τους δικαιούχους που μπορούν να εγκριθούν. Οι ΟΤΔ ενημερώνουν τους αιτητές για την έγκριση ή απόρριψη της αίτησης τους. Σε περίπτωση που οι αιτητές διαφωνούν με τους όρους έγκρισης ή την απόρριψη της αίτησης τους, μπορούν να υποβάλουν ενστάσεις στην ΟΤΔ, η οποία θα τις διαβιβάζει προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής. Οι ενστάσεις θα εξετάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες των αντίστοιχων Μέτρων και οι αποφάσεις θα κοινοποιούνται προς την ΟΤΔ. Η ΟΤΔ θα ενημερώνει με τη σειρά της τους αιτητές για τα αποτελέσματα από την εξέταση των ενστάσεων.

Οι αιτητές οι οποίοι εγκρίνονται προβαίνουν στην υλοποίηση των δράσεων και αποστέλλουν προς την ΟΤΔ τα σχετικά τιμολόγια / ή αποδείξεις και τυχόν άλλα έγγραφα που θα ζητηθούν από τη Μονάδα Εφαρμογής προς την ΟΤΔ. Η ΟΤΔ διαβιβάζει τα εν λόγω δικαιολογητικά προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής για την προώθηση της πληρωμής στον ΚΟΑΠ. Ο ΚΟΑΠ, αφού προβεί στους σχετικούς ελέγχους, θα διευθετεί την τελική πληρωμή προς τους δικαιούχους.

Ο ΚΟΑΠ και η Μονάδα Εφαρμογής του Μέτρου δε δεσμεύονται να εγκρίνουν και να καταβάλουν ενισχύσεις εάν από τους απαιτούμενους ελέγχους που θα διενεργηθούν διαπιστώνεται ασυμβατότητα με τους όρους και κανονισμούς του Μέτρου.

Οι ΟΤΔ θα πρέπει να ακολουθούν τον Περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006).

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (€)

Καθεστώς 4.1.2					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	250.000	250.000	500.000		500.000
%	50	50	100		100

Σημειώνεται πως, ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.1.3

«Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας»

Νομική βάση

Κανονισμός 1698/2005 Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65

Κωδικός: 413

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ-ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το Καθεστώς απευθύνεται στις Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) οι οποίες υλοποιούν στρατηγική τοπικής ανάπτυξης για την περιοχή τους. Οι ΟΤΔ μπορούν να εντάξουν μέσα στη στρατηγική τους δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου και τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας. Στόχος του καθεστώτος αυτού είναι η παροχή ενίσχυσης για την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές, καθώς και τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας, μέσα από την υλοποίηση ολοκληρωμένων στρατηγικών αγροτικής ανάπτυξης και την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές με έμφαση τις ορεινές και αποστερημένες, για την περίοδο 2007 - 2013.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του τρίτου Άξονα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 που αφορά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.

Επιλέξιμες δράσεις είναι δράσεις που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013, καθώς και δράσεις που δεν εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. αλλά ικανοποιούν τους στόχους του τρίτου Άξονα. Αναφορικά με τις δράσεις που εμπίπτουν μέσα στα Μέτρα του Π. Α. Α. αναφέρεται πως οι ομάδες μπορούν να εφαρμόζουν τα ακόλουθα Καθεστώτα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013: **3.1, 3.2.**

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η Μονάδα Εφαρμογής του Καθεστώτος είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ή όπως αλλιώς καθορίζεται στα αντίστοιχα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007 -2013) των οποίων οι προτάσεις για την υλοποίηση δράσεων επιλέγονται από τις ΟΤΔ και εμπίπτουν μέσα στην στρατηγική της εκάστοτε ΟΤΔ. Νοείται ότι η εν λόγω ΟΤΔ θα έχει εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφηκε στο Μέτρο 4.1. Για υλοποίηση δράσεων μέσα από τα Μέτρα του Π.Α.Α. 2007-2013 οι δικαιούχοι θα πρέπει να πληρούν και τα αντίστοιχα κριτήρια των Μέτρων στα οποία υποβάλλουν αίτηση.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- 1) Για την υλοποίηση δράσεων που υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. εφαρμόζονται οι σχετικοί όροι σύμφωνα με τα αντίστοιχα Μέτρα.
- 2) Για την υλοποίηση δράσεων που δεν υπάγονται μέσα στα Μέτρα του Π.Α.Α. το ύψος ενίσχυσης που θα καταβάλλεται στις ΟΤΔ, θα καλύπτει το 70% των επιλέξιμων δαπανών για δράσεις που γίνονται από Κοινοτικά Συμβούλια και το 55% για δράσεις που γίνονται από ιδιώτες. Η καταβολή της ενίσχυσης θα καταβάλλεται σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο πραγματοποίησης της δράσης (με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Η ΟΤΔ, μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας για την υλοποίηση της στρατηγικής της, θα πρέπει να απευθύνει στον τοπικό πληθυσμό της περιοχής πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σχετικά με τα μέτρα/κατηγορίες δράσεων που έχουν εγκριθεί και περιλαμβάνονται στη στρατηγική της. Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων του τοπικού πληθυσμού γίνεται από ειδική επιτροπή της ΟΤΔ, η οποία αποτελείται από άτομα κατάλληλων ειδικοτήτων. Μέσα από τη διαδικασία αυτή η Ομάδα θα πρέπει να επιλέξει τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στην περιοχή της.

Μετά την επιλογή των προς ένταξη δράσεων η ΟΤΔ υποβάλλει τις προτεινόμενες δράσεις στην Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εξετάζει την επιλεξιμότητα και τη νομιμότητα των αποφάσεων της ΟΤΔ. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης εκδίδει για κάθε προτεινόμενη δράση Βεβαίωση για την Επιλεξιμότητα της Δράσης.

Για υλοποίηση των δράσεων τους οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν τις σχετικές αιτήσεις των δικαιούχων στις αντίστοιχες Μονάδες Εφαρμογής για τον έλεγχο και την παρακολούθηση. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από τη Βεβαίωση Επιλεξιμότητας της Δράσης της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης, καθώς και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία καθορίζονται στην αίτηση όπως αναφέρθηκε πιο πάνω.

Οι Μονάδες Εφαρμογής αφού προβούν στους απαραίτητους ελέγχους ενημερώνουν τις ΟΤΔ για τους δικαιούχους που μπορούν να εγκριθούν. Οι ΟΤΔ ενημερώνουν τους αιτητές για την έγκριση ή απόρριψη της αίτησης τους. Σε περίπτωση που οι αιτητές διαφωνούν με τους όρους έγκρισης ή την απόρριψη της αίτησης τους μπορούν να υποβάλουν ενστάσεις στην ΟΤΔ, η οποία θα τις διαβιβάζει προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής. Οι ενστάσεις θα εξετάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες των αντίστοιχων Μέτρων και οι αποφάσεις θα κοινοποιούνται προς την ΟΤΔ. Η ΟΤΔ θα ενημερώνει με τη σειρά της τους αιτητές για τα αποτελέσματα από την εξέταση των ενστάσεων.

Οι αιτητές οι οποίοι εγκρίνονται προβαίνουν στην υλοποίηση των δράσεων και αποστέλλουν προς την ΟΤΔ τα σχετικά τιμολόγια/ αποδείξεις ή τυχόν άλλα έγγραφα που θα ζητηθούν από τη Μονάδα Εφαρμογής προς την ΟΤΔ. Η ΟΤΔ διαβιβάζει τα εν λόγω δικαιολογητικά προς την αντίστοιχη Μονάδα Εφαρμογής για την προώθηση της πληρωμής στον ΚΟΑΠ. Ο ΚΟΑΠ, αφού προβεί στους σχετικούς ελέγχους, θα διευθετεί την τελική πληρωμή προς τους δικαιούχους.

Ο ΚΟΑΠ και η Μονάδα Εφαρμογής του Μέτρου δεν δεσμεύονται να εγκρίνουν και να καταβάλουν ενισχύσεις εάν από τους απαιτούμενους ελέγχους που θα διενεργηθούν διαπιστώνεται ασυμβατότητα με τους όρους και κανονισμούς του Μέτρου.

Οι ΟΤΔ θα πρέπει να ακολουθούν τον Περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006).

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (€)

Καθεστώς 4.1.3					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	1.937.500	1.937.500	3.875.000	1.291.667	5.166.667
%	37,5	37,5	75	25	100

Σημειώνεται πως, ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΜΕΤΡΟ 4.2**«Διατοπική και Διεθνική Συνεργασία»****ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Με το Μέτρο αυτό καθιερώνεται το καθεστώς ενίσχυσης για την εφαρμογή έργων συνεργασίας με σκοπό την επίτευξη των στόχων ενός ή περισσότερων από τους τρεις Άξονες του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Νομική Βάση

Κανονισμός 1698/2005 Άρθρα 61, 62, 63, 64, 65,

Κανονισμός (ΕΚ) 1974/2006 Άρθρο 39

Κωδικός: 421

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση της συνεργασίας και της καινοτομίας μεταξύ των ΟΤΔ. Οι ΟΤΔ καλούνται να παίξουν ουσιαστικό ρόλο, συνδέοντας τους ανθρώπους με νέες ιδέες και προσεγγίσεις και ενθαρρύνοντας την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα προωθώντας την ένταξη και την παροχή τοπικών υπηρεσιών.

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η Μονάδα Εφαρμογής του Μέτρου είναι το Τμήμα Γεωργίας.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο του Μέτρου αυτού χρηματοδοτούνται δράσεις διατοπικής και διακρατικής συνεργασίας και συγκεκριμένα τα έξοδα για τη δημιουργία και λειτουργία μιας κοινής διάρθρωσης για την υλοποίηση της δράσης, καθώς και η τεχνική βοήθεια για την προετοιμασία της κοινής δράσης.

Επίσης, στα πλαίσια του Μέτρου αυτού χρηματοδοτείται η τεχνική βοήθεια προς τις ΟΤΔ για την προετοιμασία και την υποβολή προτάσεων συνεργασίας. Στα

πλαίσια της βοήθειας αυτής μπορούν να καλυφθούν έξοδα για τη διοργάνωση συγκεντρώσεων μεταξύ των συμμετεχόντων στη δράση (έξοδα ταξιδιού, διαμονής, αμοιβή μεταφραστή κ.τ.λ.), καθώς και έξοδα για την ετοιμασία της προτεινόμενης δράσης (μελέτη σκοπιμότητας της δράσης, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για συγκεκριμένα θέματα, έξοδα μετάφρασης, λειτουργικά έξοδα). Νοείται πως τα έξοδα αυτά θα καλύπτονται μόνο αφού θα υπάρχει γραπτή συμφωνία συνεργασίας μεταξύ των διάφορων εταίρων που θα μετέχουν στο συγκεκριμένο έργο και όχι κατά τα αρχικά στάδια κατά τα οποία θα επιλέγονται οι εταίροι.

Δαπάνες που αφορούν την εμφύχωση του τοπικού πληθυσμού θα είναι επιλέξιμες σε όλες τις περιοχές που καλύπτει η συνεργασία.

- Στα προγράμματα συνεργασίας θα πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον μια ΟΤΔ η οποία να έχει εγκριθεί μέσα από τον Άξονα LEADER (Μέτρο 4.1). Η υλοποίηση των έργων συνεργασίας θα γίνεται με την **ευθύνη** μιας επικεφαλής ΟΤΔ η οποία μπορεί να έχει εγκριθεί ως ΟΤΔ και από άλλη Ευρωπαϊκή χώρα (στην περίπτωση διακρατικής συνεργασίας).

Στα προγράμματα συνεργασίας θα μπορούν να συμμετάσχουν και εταιρικά σχήματα δημοσίου-ιδιωτικού τομέα που είναι αναγνωρισμένα ως εγκεκριμένες ομάδες του Μέτρου 3.3 ή αντίστοιχων Μέτρων άλλων Ευρωπαϊκών κρατών, καθώς και άλλες ομάδες με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- i. Παρουσία σε μια γεωγραφική επικράτεια τοπικής ομάδας με δραστηριότητα στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και με την ικανότητα να εκπονήσει μια στρατηγική τοπικής ανάπτυξης για τη συγκεκριμένη επικράτεια.
- ii. Η συγκεκριμένη τοπική ομάδα είναι οργανωμένη στη βάση εταιρικής σχέσης των τοπικών φορέων.

Τα έργα συνεργασίας θα πρέπει να στοχεύουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας, στην προστασία του περιβάλλοντος και της υπαίθρου και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου. Η συνεργασία δεν μπορεί να συνίσταται σε μια απλή ανταλλαγή εμπειριών αλλά στην υλοποίηση μια κοινής δράσης η οποία θα ήταν καλό να αποτελείται από μια κοινή διάρθρωση.

Οι ΟΤΔ κατά την ετοιμασία των προτάσεων τους θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στο ποσοστό συμμετοχής κάθε Ομάδας (εγκριμένης ΟΤΔ σύμφωνα με τον Άξονα LEADER ή εταιρικού σχήματος δημοσίου και ιδιωτικού τομέα όπως ορίζεται στο άρθρο 39 (2) του Κανονισμού (ΕΚ) 1974/2006) στην προτεινόμενη δράση, στη σχετικότητα της προτεινόμενης δράσης με τους στόχους που έχουν τεθεί στη στρατηγική της ΟΤΔ, την ορθότητα της μεθοδολογίας, καθώς και στην ανάλυση του προϋπολογιζόμενου κόστους και τη διαχείριση της δράσης.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι Ομάδες Τοπικής Δράσης που έχουν εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφηκε στο Μέτρο 4.1.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Το ύψος ενίσχυσης που θα καταβάλλεται στις ΟΤΔ, θα καλύπτει το 100% των επιλέξιμων δαπανών. Η καταβολή της ενίσχυσης θα καταβάλλεται σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο πραγματοποίησης της δράσης (με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Τα έργα συνεργασίας μπορούν να ενσωματωθούν στη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης των ΟΤΔ και η επιλογή τους γίνεται από την ίδια την ΟΤΔ.

Έργα συνεργασίας τα οποία δεν καλύπτονται από τη στρατηγική της ΟΤΔ θα πρέπει να επιλεγούν και να εγκριθούν από το Τμήμα Γεωργίας. Το Τμήμα Γεωργίας θα ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα διακρατικά έργα συνεργασίας που εγκρίθηκαν.

Οι αιτήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται στο Τμήμα Γεωργίας. Η κάθε αίτηση θα εξετάζεται από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία αφού διαπιστώσει πως πληρούνται όλες οι πρόνοιες του Μέρους θα δίνει τη σχετική βεβαίωση έγκρισης για τη συγκεκριμένη δράση προς την ΟΤΔ. Η ΟΤΔ αφού εξασφαλίσει την έγκριση της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης θα υποβάλλει τη σχετική αίτηση στη

Μονάδα Εφαρμογής για διεκπεραίωση των πληρωμών. Στην αίτηση της η ΟΤΔ θα πρέπει να επισυνάπτει, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά όπως καθορίζονται στην αίτηση, τη σχετική βεβαίωση έγκρισης της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης για τη συγκεκριμένη δράση. Σε περίπτωση που η αίτηση πληροί όλα τα κριτήρια του Μέρους η ΟΤΔ θα ενημερώνεται γραπτώς, από τη Μονάδα Εφαρμογής και θα της ζητείται να προχωρήσει στην υλοποίηση της δράσης. Μετά την ολοκλήρωση κάθε δράσης, η ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλει στη Μονάδα Εφαρμογής όλες τις αποδείξεις/ τιμολόγια για το κόστος της δράσης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (€)

Μέτρο 4.2					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	163.090	163.090	326.179		326.179
%	50	50	100		100

Σημειώνεται πως, ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στα διάφορα επιμέρους Μέτρα του Προγράμματος, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΕΛΕΓΧΟΙ-ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Για σκοπούς ελέγχου και κυρώσεων ισχύουν οι γενικές αρχές που περιγράφονται στο Κεφάλαιο Ελέγχων του Π.Α.Α. 2007-2013 και στους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς που διέπουν το Μέτρο 4.2. Στα πλαίσια του Μέρους αυτού θα διεξάγονται από τη Μονάδα Εφαρμογής σε πρώτο στάδιο και από τον Οργανισμό Πληρωμών σε δεύτερο στάδιο, έλεγχοι για να διαπιστωθεί η επιλεξιμότητα της ενέργειας για την οποία ζητείται ενίσχυση, η τήρηση των κριτηρίων επιλογής που καθορίζονται στο Π.Α.Α. και η πληρότητα

των δικαιολογητικών που θα υποβάλλονται για διεκδίκηση των σχετικών ενισχύσεων. Θα επαληθεύεται επίσης με επιτόπιο έλεγχο η πραγματοποίηση των εγκεκριμένων δαπανών και η τήρηση των κριτηρίων σε ποσοστό τουλάχιστον 4% της δημόσια δαπάνης η οποία δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά έτος και σε ποσοστό τουλάχιστον 5% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο.

Σε περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων ή και ανεπάρκειας των σχετικών δικαιολογητικών, θα πραγματοποιούνται σχετικές περικοπές ή και θα ζητείται η επιστροφή μέρους ή και ολόκληρου του ποσού των ήδη παραχωρηθεισών ενισχύσεων, ανάλογα με τη σοβαρότητα και την έκταση της διαπιστωθείσας παράβασης.

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης θα υποβάλλουν αιτήσεις προς τη Μονάδα Εφαρμογής για χρηματοδότηση δράσεων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών. Η καταβολή της ενίσχυσης θα γίνεται από τον ΚΟΑΠ μετά την παραλαβή των αιτήσεων και τη διενέργεια των σχετικών ελέγχων. Πριν από οποιαδήποτε πληρωμή θα διενεργούνται οι απαραίτητοι έλεγχοι από τις Αρμόδιες Αρχές οι οποίες δεν δεσμεύονται για τη χρηματοδότηση οποιωνδήποτε δαπανών, εφόσον δεν έχουν τηρηθεί οι σχετικές πρόνοιες του Μέτρου.

ΜΕΤΡΟ 4.3

«Λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με το Μέτρο αυτό καθιερώνεται το καθεστώς ενίσχυσης για τη λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), την απόκτηση δεξιοτήτων και την εμπύχωση στην περιοχή.

Στόχος είναι η παροχή αρωγής στην υλοποίηση στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης των ΟΤΔ. Οι στρατηγικές αυτές θα υλοποιούνται μέσα από τις ΟΤΔ εφαρμόζοντας την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση με σκοπό την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων και έργων.

Νομική Βάση

Κανονισμός 1698/2005 Άρθρα 59, 61, 62, 63, 64, 65

Κανονισμός (ΕΚ) 1974/2006 Άρθρο 38

Κωδικός: 431

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ - ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Μέσα από το Μέτρο στοχεύεται η απόκτηση δεξιοτήτων από εταιρικά σχήματα δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με σκοπό την υλοποίηση στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης.

Το Μέτρο απευθύνεται στις ΟΤΔ οι οποίες έχουν εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης ακολουθώντας τη διαδικασία που προβλέπεται στο Μέτρο 4.1.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές με έμφαση τις ορεινές και αποστερημένες, για την περίοδο 2007-2013.

ΜΟΝΑΔΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η Μονάδα Εφαρμογής του Μέτρου είναι το Τμήμα Γεωργίας.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Μέσα στα πλαίσια του Μέτρου για την απόκτηση δεξιοτήτων και την εμπύχωση επιλέξιμες είναι οι πιο κάτω δράσεις:

- Μελέτες της περιοχής της ΟΤΔ.
- Μέτρα για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την περιοχή και τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.
- Κατάρτιση προσωπικού που συμμετέχει στην προετοιμασία και την εφαρμογή μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής και κατάρτιση ατόμων με ηγετικό ρόλο.
- Συμμετοχή σε σεμινάρια για την πρωτοβουλία LEADER.
- Κάλυψη λειτουργικών εξόδων για την υλοποίηση δράσεων μέσα από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Σχετικά με τις δαπάνες λειτουργίας των ΟΤΔ ενδεικτικά αναφέρεται πως θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες για τις απολαβές του προσωπικού το οποίο χειρίζεται το Leader, τον εξοπλισμό, τα αναλώσιμα, τα οδοιπορικά, τα έξοδα λειτουργίας του γραφείου, την καταβολή ενοικίου για τα γραφεία της ΟΤΔ, τη συντήρηση και λειτουργία του μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαιούχοι είναι ΟΤΔ που έχουν εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφηκε στο Μέτρο 4.1.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η καταβολή της ενίσχυσης για τις δράσεις του Μέτρου 4.3 θα δίνεται σε μια δόση, μετά την υλοποίηση, τον έλεγχο και την προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και θα καλύπτει το 100% των επιλέξιμων δαπανών. Ειδικότερα, όσον αφορά τις δαπάνες λειτουργίας η ενίσχυση δε θα ξεπερνά το 20% των συνολικών

δημοσίων δαπανών της συγκεκριμένης δράσης. Οι ΟΤΔ υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Μονάδα Εφαρμογής αποδεικτικά στοιχεία για την αξιοποίηση των σχετικών κονδυλίων ως λειτουργικών εξόδων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Οι αναγνωρισμένες ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν στο Τμήμα Γεωργίας προτάσεις για διεκπεραίωση και χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων όπως ορίζονται πιο πάνω για έγκριση. Οι ΟΤΔ θα πρέπει να ακολουθούν τον Περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν.12(Ι)/2006).

Συγκεκριμένα, οι ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλουν προς το Τμήμα Γεωργίας ετήσιο πρόγραμμα δράσεων. Το πρόγραμμα αυτό θα εξετάζεται από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης και θα εγκρίνεται/ απορρίπτεται ή θα ζητείται τροποποίηση του ώστε να εγκριθεί. Οι ομάδες μέσα στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να προσδιορίζουν με λεπτομέρεια τις προτεινόμενες δράσεις τους (πχ. χρόνος διεξαγωγής μιας ενημερωτικής συγκέντρωσης, χρονική διάρκεια της συγκέντρωσης, ομιλητές). Σε περίπτωση που στο ετήσιο πρόγραμμα για συγκεκριμένες δράσεις προσδιορίζονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης, αφού εξετάσει τις δράσεις και διαπιστώσει πως πληρούνται όλες οι πρόνοιες του Μέτρου, θα δίνει, μαζί με την έγκριση του ετήσιου προγράμματος, βεβαίωση έγκρισης για τις συγκεκριμένες δράσεις προς την ΟΤΔ. Συνεπώς, για τις δράσεις αυτές δεν θα χρειάζεται η ΟΤΔ να υποβάλει ξανά αίτηση για έγκριση προς το Τμήμα Γεωργίας (Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης) όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Για δράσεις οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ετήσιο πρόγραμμα ή δεν προσδιορίζονται οι απαιτούμενες πληροφορίες, όπως αναφέρεται πιο πάνω, η ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλει αίτημα για την πραγματοποίηση τους προς το Τμήμα Γεωργίας τουλάχιστον ένα μήνα πριν την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης δράσης. Η Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης αφού εξετάσει το αίτημα κάθε ομάδας και διαπιστώσει πως πληρούνται όλες οι πρόνοιες του Μέτρου θα δίνει σχετική βεβαίωση έγκρισης για τη συγκεκριμένη δράση προς την ΟΤΔ.

Στη συνέχεια η ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλλει, μετά την έγκριση των συγκεκριμένων

δράσεων από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης, αιτήσεις για διεκπεραίωση των πληρωμών στη Μονάδα Εφαρμογής. Στην αίτηση της η ομάδα θα πρέπει να επισυνάπτει, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως καθορίζονται στην αίτηση, τη σχετική βεβαίωση έγκρισης της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης για τη συγκεκριμένη δράση. Σε περίπτωση που η αίτηση πληροί όλα τα κριτήρια του Μέτρου, η ΟΤΔ θα ενημερώνεται γραπτώς από τη Μονάδα Εφαρμογής και θα της ζητείται να προχωρήσει στην υλοποίηση της δράσης. Μετά την ολοκλήρωση κάθε δράσης, η ΟΤΔ θα πρέπει να υποβάλει στη Μονάδα Εφαρμογής όλες τις αποδείξεις/τιμολόγια για το κόστος της δράσης. Σε περίπτωση που για τη διεκπεραίωση της δράσης η ομάδα έχει προκηρύξει προσφορές, η ομάδα θα πρέπει να υποβάλει στη Μονάδα Εφαρμογής μαζί με τις αποδείξεις/τιμολόγια και τη σχετική έγκριση για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε κατά την αξιολόγηση της προσφοράς. Στην περίπτωση που η δράση αφορά τη διοργάνωση ενημερωτικών συγκεντρώσεων/σεμιναρίων η ΟΤΔ θα πρέπει να προσκομίζει, επιπρόσθετα με τα τιμολόγια/αποδείξεις, κατάλογο των παρευρισκομένων στον οποίο θα καταγράφονται τα στοιχεία των συμμετεχόντων. Στην περίπτωση που θα διενεργηθεί μελέτη για την περιοχή ή θα εκδοθούν ενημερωτικά έντυπα θα πρέπει να παραδίδεται, εκτός από τα σχετικά τιμολόγια/αποδείξεις, αντίγραφο της μελέτης και/ή των εντύπων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.

Αναφορικά με τις δράσεις, για τις οποίες δόθηκε η σχετική έγκριση από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης αλλά η ΟΤΔ επιθυμεί να τις τροποποιήσει θα πρέπει αυτή να στείλει σχετικό αίτημα τροποποίησης προς το Τμήμα Γεωργίας (Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης) το αργότερο 20 ημέρες πριν τη πραγματοποίηση της δράσης. Η έγκριση του σχετικού αιτήματος τροποποίησης θα πρέπει να επισυνάπτεται στη σχετική αίτηση προς τη Μονάδα Εφαρμογής πριν την υλοποίηση της δράσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Θα γίνονται δεκτές αιτήσεις, από τη Μονάδα Εφαρμογής, για δράσεις οι οποίες έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από την 1η Ιανουαρίου του 2008 μέχρι και την ημερομηνία γνωστοποίησης της έγκρισης προς τις Ομάδες Τοπικής Δράσης, από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης, δεδομένου ότι θα υπάρχει σχετική βεβαίωση έγκρισης της δράσης από την Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης και θα προσκομίζονται τα σχετικά δικαιολογητικά (πρωτότυπα αποδείξεις/τιμολόγια).

ΕΛΕΓΧΟΙ – ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Για σκοπούς ελέγχου και κυρώσεων ισχύουν οι γενικές αρχές που περιγράφονται στο Κεφάλαιο Ελέγχων του Π.Α.Α. 2007-2013 και στους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς που διέπουν το Μέτρο 4.3. Στα πλαίσια του Μέτρου αυτού θα διεξάγονται από τον Κλάδο Εξουσιοδότησης Πληρωμών, σε πρώτο στάδιο, και από τον Οργανισμό Πληρωμών σε, δεύτερο στάδιο, έλεγχοι για να διαπιστωθεί η επιλεξιμότητα της ενέργειας για την οποία ζητείται ενίσχυση, η τήρηση των κριτηρίων επιλογής που καθορίζονται στο Π.Α.Α. και η πληρότητα των δικαιολογητικών που θα υποβάλλονται για διεκδίκηση των σχετικών ενισχύσεων. Θα επαληθεύεται επίσης με επιτόπιο έλεγχο η πραγματοποίηση των εγκεκριμένων δαπανών και η τήρηση των κριτηρίων σε ποσοστό τουλάχιστον 4% της δημόσιας δαπάνης η οποία δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά έτος και σε ποσοστό τουλάχιστο 5% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο.

Σε περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων ή και ανεπάρκειας των σχετικών δικαιολογητικών, θα πραγματοποιούνται σχετικές περικοπές ή και θα ζητείται η επιστροφή μέρους ή και ολόκληρου του ποσού των ενισχύσεων που έχουν ήδη παραχωρηθεί, ανάλογα με τη σοβαρότητα και την έκταση της διαπιστωθείσας παράβασης.

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Η καταβολή της ενίσχυσης, η οποία θα γίνεται από τον ΚΟΑΠ, θα δίνεται με μια δόση, με την υποβολή, έλεγχο και έγκριση κάθε δράσης της ΟΤΔ. Πριν από οποιαδήποτε πληρωμή θα διενεργούνται οι απαραίτητοι έλεγχοι από τις Αρμόδιες Αρχές οι οποίες δεν δεσμεύονται για τη χρηματοδότηση οποιωνδήποτε δαπανών, εφόσον δεν έχουν τηρηθεί οι σχετικές πρόνοιες του Μέτρου.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (€)

Μέτρο 4.3					
	Κοινοτική Συμμετοχή (1)	Εθνική Συμμετοχή (2)	Δημόσια Δαπάνη (1+2)	Ιδιωτική Συμμετοχή (3)	Συνολικό Κόστος (1+2+3)
€	737.500	737.500	1.475.000		1.475.000
%	50	50	100		100

Σημειώνεται πως, ανεξάρτητα από τα ποσοστά βοήθειας και άλλες οικονομικές παραμέτρους που αναφέρονται στο συγκεκριμένο Μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, η Κυπριακή Κυβέρνηση διατηρεί το δικαίωμα μείωσης των ποσοστών του ύψους ενίσχυσης σε περίπτωση που διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Περισσότερες πληροφορίες, σχετικά με τα Μέτρα του ΑΞΟΝΑ 4, θα δίνονται κατά τη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Άξονα LEADER. Επίσης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για πρόσθετες πληροφορίες στα κατά τόπους Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία και στο τηλέφωνο 22 819358, του Τμήματος Γεωργίας, στη Λευκωσία.

ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Λευκωσίας, 1412 Λευκωσία.	22819704 22819751
ΛΕΜΕΣΟΥ	Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Λεμεσού, Τ.Θ. 56056, 3304 Λεμεσός.	25803900 25803901
ΛΑΡΝΑΚΑΣ	Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Λάρνακας, Τ.Θ. 40111, 6301 Λάρνακα.	24802200 24802223
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Αμμοχώστου, Τ.Θ. 33039, 5310 Παραλίμνι.	23812130 23812135
ΠΑΦΟΥ	Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Πάφου, Τ.Θ. 60004, 8100 Πάφος.	26804597 26804601
ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ	Επαρχιακό Γεωργικό Γραφείο Πιτσιλιάς, Τ.Θ. 55805, 4860 Αγρός.	25874031 25874077